

Landbrugets økonomiske situation og udsigter efteråret 2007

Hansen, Jens

Publication date:
2007

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Hansen, J. (2007). *Landbrugets økonomiske situation og udsigter: efteråret 2007*. Fødevareøkonomisk Institut, Københavns Universitet.

Landbrugets økonomiske situation og udsigter – efteråret 2007

Generelt om udvikling og rammer:

Efter de seneste 10-15 års reformer af **EU's landbrugspolitik** er indtjeningen i dansk landbrug blevet langt mindre afhængig af EU's prisstøtte og tilsvarende mere afhængig af verdensmarkedspriserne. Denne ændring af landbrugspolitikken er til fordel for landbruget i den nuværende situation med stigende verdensmarkedspriser for korn, oliefrø og mejeriprodukter. De danske producentpriser for korn, oliefrø og mælk er således steget markant inden for de seneste år.

Som følge af konkurrence mellem landbrugets produktionsgrene forventes de højere priser på korn og oliefrø med større eller mindre forsinkelser at resultere i højere priser for andre planteprodukter (dog ikke sukkerroer). Stigningen i prisen på korn indebærer endvidere større omkostninger til foder og hermed oftest med forsinkelse også højere priser for husdyrprodukter.

Det er vanskeligt at vurdere, hvorvidt der denne gang er tale om et varigt løft i verdensmarkedspriserne for landbrugsprodukter eller blot et forbigående fænomen. Noget tyder dog på, at verdensmarkedspriserne fremover kommer til at ligge på – eller snarere svinge omkring – et noget højere niveau end tidligere.

Siden midten af 1990'erne er **landbrugets gæld** vokset kraftigt, hvilket primært skyldes en markant stigning i priserne på landbrugsejendomme, og hermed at omsætningen af landbrugene er sket under et højt prisniveau. Af landbrugets samlede gæld består over halvdelen af rentetilpasningslån og andre lån med variabel rente, mens gælden tidligere overvejende bestod af fast forrentede realkreditlån. Som følge af forøgelsen af gælden og ændringen i dens sammensætning er landbrugets indtjening efter finansielle poster langt mere **følsom** end tidligere over for **ændringer i renten**. Og efter at renten nåede bunden i sommeren 2005, er især den korte rente vokset betydeligt.

Dansk landbrug er således blevet langt mere **konjunkturfølsomt** end tidligere både som følge af producentprisernes stigende afhængighed af ofte fluktuerende verdensmarkedspriser og som resultat af erhvervets stigende følsomhed over for udsving i renten, hvilket skyldes væksten i gælden og ændringen i dens sammensætning i retning af større vægt på variabelt forrentede lån.

Det skal også understreges, at selv om dansk landbrug er blevet mindre afhængig af prisstøtten, så er EU's landbrugspolitik – herunder især den nye afkoblede enkeltbetaling - af afgørende betydning for erhvervets indtjening. Hertil kommer, at enkeltbetalingen er uafhængig af konjunkturerne.

Indtjening:

Der er store forskelle mellem landbrugene med hensyn til indtjeningen fra bedriften bl.a. afhængig af produktionens sammensætning.

Plantebrugenes resultat før finansielle poster forventes at vokse markant i 2007 og 2008 i forhold til 2006 primært som følge af højere priser på korn og oliefrø, mens resultatet efter finansielle poster udover de højere produktpriser forventes negativt påvirket af stigende renteudgifter.

For plantebrug med 2 helårsarbejdere og derover forudses resultatet før finansielle poster på nuværende tidspunkt at vokse fra 438.000 kr. pr. bedrift i 2006 til anslået 719.000 kr. pr. bedrift i 2007. Resultater efter finansielle poster vokser derimod noget mindre – fra forventet 124.000 kr. pr. bedrift i 2006 til anslået 284.000 kr. pr. bedrift i 2007 - som følge af stigende renteudgifter.

For **malkekvægbrug** forventes resultatet før finansielle poster at vokse noget i 2007 og endnu mere i 2008 især som følge af stigninger i mælkeprisen i sensommeren 2007. Herudover er resultatet for 2007 negativt påvirket af et fald i prisen på slagtekreaturer og stigende priser på fodermidler.

For malkekvægbrug med 2 helårsarbejdere og derover forventes resultatet før finansielle poster at vokse fra 495.000 kr. pr. bedrift i 2006 til 525.000 kr. pr. bedrift i 2007, mens resultater efter finansielle poster skønnes at falde fra 337.000 kr. pr. bedrift i 2006 til anslået 258.000 kr. pr. bedrift i 2007. Væksten i resultatet før finansielle poster mere end opvejes således af stigende finansielle udgifter.

Svinebrugenes resultat før finansielle poster falder markant i 2007 primært som følge af lavere priser på svin og højere priser på fodermidler. I 2008 forventes en stigning i prisen på svin som følge af forventede tilpasninger af produktion og priser til de højere omkostninger til foder.

For svinebrug med 2 helårsarbejdere og derover anslås resultatet før finansielle poster på nuværende tidspunkt at falde fra 922.000 kr. pr. bedrift i 2006 til 236.000 kr. pr. bedrift i 2007, mens resultater efter finansielle poster anslås at falde fra forventet 373.000 kr. pr. bedrift i 2006 til forventet -466.000 kr. pr. bedrift i 2007.

I 2008 forventes indtjeningen i dansk landbrug positivt påvirket af stigende produktpriser og negativt påvirket af stigende renteudgifter.

Ovenstående tal for kalenderåret 2006 er fra ”Landbrugets Økonomi 2006”, og tallene både for 2006 og 2007 er foreløbige skøn.

For landbrug med under 2 helårsarbejder gør de ovennævnte tendenser sig også gældende, for så vidt angår indtjeningen fra landbrugsbedriften. For det store flertal af disse bedrifter spiller indkomsten fra andre kilder imidlertid en langt større rolle end indkomsten fra bedriften.

Tabel 1: Landbrugets struktur i 2005 – landbrug over 10 ha.

Brugstyper efter beskæftigelsesomfang	Antal brug	Andel af		
		Areal	Mælkeprod.	Svineprod.
Deltidsbrug, dvs. < 1 helårsarbejdsindsats	22.329	25 pct.	0 pct.	3 pct.
Mindre heltidsbrug, dvs. 1-2 helårsarbejdsindsats	7.583	22 pct.	15 pct.	14 pct.
Store heltidsbrug, dvs. > 2 helårsarbejdsindsats	8.992	53 pct.	85 pct.	83 pct.
I alt	38.904	100	100	100